

2015

IZVJEŠTAJ SA FINANSIJSKIH TRŽIŠTA

Period od 1.4.-17.4.2015

Kratak pregled dešavanja sa finasijskih tržišta praćen dešavanjima na tržištu valuta, metala i tržišta kapitala sa osnovni kamatnim stopama vodećih svjetskih zemalja

- EVROPSKO TRŽIŠTE
- AMERIČKO TRŽIŠTE
- AZIJSKO TRŽIŠTE
- ZLATO
- NAFTA
- BERZANSKI INDEKSI
- EKONOMSKI KALENDAR
- PREGLED KAMATNIH STOPA

17/4/2015

FILIP DURSUN
TANJA KNEŽEVIĆ
IGOR ROGIĆ
NOVA BANKA AD

1.1. Evropsko tržište

- *ECB već vidi pozitivne efekte monetarne ekspanzije*
- *Grčka ima sve manje opcija*
- *Velika Britanija i dalje ne vidi pomake u stopi inflacije*

Otkup državnih obveznica od strane ECB je ušao u drugi mjesec, dok je tražnja za evrom ostala na dosta niskom nivou, posebno u odnosu na valute kao što su AUD i CAD, čije su centralne banke pružile podršku nacionalnim valutama na poslednjim sastancima. Posmatrano u odnosu na USD, valutni par je zadržao prošlomjesečni raspon kretanja od 1.05 do 1.1 dolara za jedan evro.

Pitanje Grčke i dalje je otvoreno, sa tim da je ECB povećala fond za očuvanje likvidnosti za 700 miliona evra, koji će biti upućeni bankama u ovoj državi, kako bi se prebrodila likvidnosna kriza do postizanja eventualnog dogovora sa kreditorima. Ovakav vanredni vid pomoći ECBA se smatra kao jedna od najskupljih, ali je Atina primorana da ga koristi, pošto je Mario Draghi ukino mehanizam

davanja pozajmnica preko korištenja grčkih obveznica kao kolaterala. Naredne sedmice se očekuje sastanka Eurogrupe, koji bi trebalo da bude krucijalan za dalji tok pregovora.

Kada smo kod Maria Draghog i ECB, na poslednjem sastanku su kamatne stope ostavljene na istorijskom minimumu, dok konferencija za novinare nije odala mnogo novih informacija oko programa QE i njegovom trajanja. Draghi je i dalje odlučan po pitanju ubrizgavanja jeftinog novca u privredu do septembra 2016. godine, ali je naglasio da je već evidentan pozitivni efekat po ekonomiju koji ovaj program daje. Stopa inflacije se konačno ustabilila i počela da pokazuje znakove rasta, dok su dobre signale dali podaci iz proizvodnog i uslužnog sektora. Osnovni oslonac EU privrede i dalje će da bude Njemačka, koju prema analitičarima očekuje rast preko 2% u tekućoj godini, ali pored lične potrošnje podstaknute nižim cijenama energenata i povećanjem broja zaposlenih, ostali pokazatelji za najveću evropsku ekonomiju su i dalje ostali slabi, posebno oni koji se odnose na izvoz i investicije. Posmatrajući cijene kratkoročnih njemačkih obveznica i pad prinosa, teško će se i u budućnosti ulagači odlučiti investirati svoja sredstva u navedene HOV, a time i u EUR.

BoE smatra da će stopa inflacije još neko vrijeme ostati blizu nule, uz nešto slabiji rast prosječnih primanja, ali i dalje se mišljenja da nema razloga za pretjeranu zabrinutost i intervencije. Uprkos istorijski niskim kamatama poslednji izvještaj je pokazao da je kreditna aktivnost veoma niska, što je još jedna potvrda da će značajniji rast cijena u nardenom periodu biti teško ostvariti. Ipak, britanska funta je imala solidnu prvu polovinu mjeseca, posebno u odnosu na EUR i USD.

1.2 Američko tržište

- *FED neće žuriti sa povećanjem kamatne stope*
- *U martu otvoreno samo 126 hiljada radnih mjesta u SAD*
- *BoC zadržala kamatnu stopu na nivou od 0,75%*
- *Stopa nezaposlenosti Kanade u martu 6,8%.*

Američke Federalne rezerve (FED) prema posljednjem objavljenom protokolu iz marta ostavljaju otvorenu mogućnost za povećanjem kamatne stope još ove godine. Kako je objavljeno sa martovske sjednice, pojedini čelnici odbora su za prvo povećanje kamatne stope već u junu ali će tačan datum najvjerovatnije zavisiti od privredne situacije u državi. Trenutna kamatna stopa od 0-0,25% je još od kraja 2008. godine, odnosno od vrhunca finansijske krize na rekordnom minimumu. Većina analitičara očekuje prvo povećanje kamate na ljeto ali su nedavno objavljeni podaci sa tržišta rada razočarali, što bi moglo prolongirati uvećanje ukoliko se takav trend nastavi u narednim mjesecima. Broj novoootvorenih radnih mjesta bez poljoprivrednog sektora u Americi je u martu iznosio samo 126 hiljada dok se na tržištu očekivalo 244 hiljade, čime je prekinut niz od dvanaest mjeseci sa preko 200 hiljada otvorenih radnih mjesta. Isto tako su revidirani podaci iz

februara, sa 295 hiljada na 264 hiljade. Uprkos lošijim podacima, stopa nezaposlenosti je ostala nepromijenjena na nivou od 5,5%. Podatak o maloprodaji, koji je objavljen za mart mjesec je izašao nešto ispod očekivanja tržišta. Maloprodaja u SAD je uvećana za 0,9% u odnosu na prethodni mjesec čime je prekinut niz od tri uzastopna mjeseca pada. Razlog pada maloprodaje u periodu od decembra do februara je uglavnom vezan za pad cijene energenata u tom periodu, dok je u martu cijena nafte ponovo rasla što je dovelo i do većih izdatka prilikom potrošnje. Američki deficit trgovinskog bilansa je u februaru najmanji još od 2009. godine, odnosno iznosio je 35,4 milijarde dolara. Iako je jak dolar uticao na pojeftinjenje uvoza, isti je smanjen za 4,4% dok je izvoz smanjen za samo 1,6%. Najviše je smanjena je potražnja za američkom robom u Kanadi, Meksiku i Kini dok je trgovina sa EU ostala na stabilnom nivou.

Centralna banka Kanade (BoC) je zadržala kamatnu stopu na 0,75% i najavila da neće biti neophodno novo smanjenje kamate pošto banka očekuje da se privreda oporavi do kraja godine. BoC je u januaru iznenada smanjila kamatnu stopu za 0,25% iz predostrožnosti, odnosno zbog velike zavisnost privrede od kretanja cijene nafte na tržištu. Kanadska ekonomija je u martu neočekivano stvorila 28.700 novih radnih mjesta dok je stopa nezaposlenost ostala na nivou iz prethodnog mjeseca od 6,8%. U sektoru koji uključuje radnike u proizvodnji nafte, otvoreno je 6.300 radnih mjesta nakon što je u prethodna dva mjeseca u istom sektoru zatvoreno oko 26.000 što upućuje na blagi oporavak jednog od najbitnijih sektora u privredi Kanade najviše zahvaljući ponovnom rastu nafte na tržištu.

1.3. Azijsko tržište

- *Usporavanje rasta kineske privrede*
- *Pad trgovinskog suficita Kine*
- *RBA moguća intervencija na tržištu*
- *RBA ostavila nepromjenjenu kamatnu stopu*

Kineska privreda ostvarila je najslabiji rast u posljednjih šest godina. Bruto društveni proizvod (BDP) je ostvario rast od samo 7% u prvom kvartalu ove godine, što je za 0,3% manje u odnosu na isti period prošle godine. Na usporavanje privrednog rasta druge po veličini svjetske privrede značajno je uticao i pad izvoza na čak 15% usljed rasta troškova rada, jačanje kineskog juana i smanjene traženje za kineskim proizvodima širom Evrope. Kineski uvoz je zabilježio pad od 12,3% te je trgovinski suficit Kine sada samo 3,08 milijarde američkih dolara što je značajno ispod nekadašnjeg suficita od 45,35 milijarde USD. Takođe, loši podaci dolaze i sa kineskog tržišta nekretnina gdje je u prošlom kvartalu zabilježen rast ulaganja

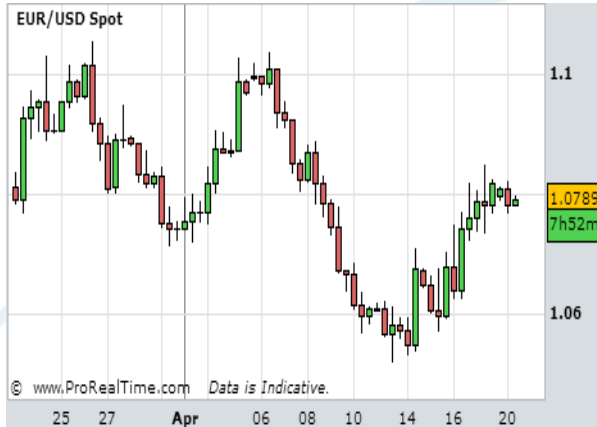
od samo 8,9% što je najniži nivo od 2009.godine. U proteklom kvartalu, pored pada izvoza i ulaganja u nekretnine, slabi podaci zabilježeni su i kod industrijske proizvodnje, stope maloprodaje te u skladu s tim predviđa se da rast BDP i u narednom periodu neće uspjeti ostvariti veći nivo od 7%.

Na ovomjesečnom sastanku Banke Japana (BoJ) izražena je zabrinutost oko dinamike otkupa državnih obveznica. Članovi BoJ iznijeli su mišljenje da BoJ mora pažljivije da obrati pažnju vezanu za otkup državnih obveznica kao i na uticaj agresivnog pristupa labavoj monetarnoj politici. Banka Japana trenutno vrši otkup državnih obveznica u iznosu oko 80 biliona japanskih jena godišnje.

Centralna Banka Australije (RBA) je na sastanku održanom 7.aprila ostavila nepromjenjenu referentnu kamatnu stopu (2,25%). Kamatna stopa će ostati nepromjenjena još neko vrijeme. Cijena željezne rude koja predstavlja najznačajniji izvozni proizvod je i dalje u padu. Australija nastavlja svoj rast ali ispod očekivanog trenda usljed slabijeg rasta domaće tražnje. Takođe, stopa nezaposlenosti je porasla u odnosu na prošlu godinu. Prema članovima RBA, inflacija će ostati na ciljanom nivou i u sljedeće dvije godine čak i ako vrijednost australijskog dolara bude značajno slabija. Labavljenje monetarne politike je moguće da će se desiti u narednom periodu da bi se inflacija održala na planiranim nivoima te da bi se podstakao rast tražnje.

2. KRETANJE VALUTNIH PAROVA U PERIODU OD 20.03.-20.04.2015

EUR/USD

EUR/GBP

EUR/CHF

GBP/USD

USD/JPY

AUD/USD

2.1. Kretanje cijene zlata

Razgovori između zapadnih sila i Irana su krenuli dobrim tokom i postignut je okvirni dogovor u vezi pitanja nuklearnog naoružanja ove zemlje, na osnovu čega bi bile ukinute određene sankcije, što je početkom mjeseca imalo negativan uticaj na vrijednost zlata. Međutim, Rusija je odlučila da isporuči Iranu raketni štiti do kraja godine, što je naišlo na negodovanje zapada i Izraela i dodatno zakomplikovalo već haotičnu situaciju na Bliskom Istoku. Uz konstante sukobe na ovim prostorima i još uvijek pristuno pitanje izlaska Grčke iz EU, zlato nailazi na solidnu tražnju na tržištu.

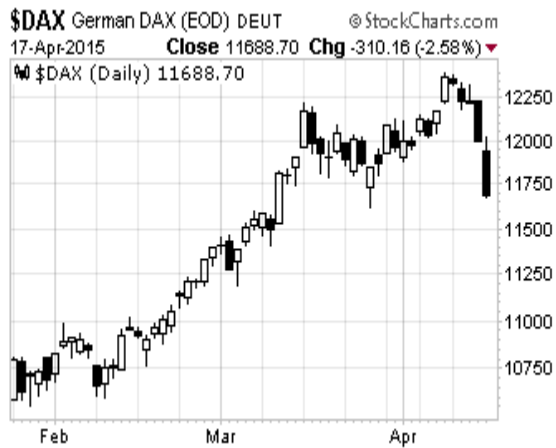
2.1. Kretanje cijene nafte

Cijena nafte na tržištima polako se oporavlja nakon pada koji je zabilježen početkom aprila ove godine. Rast cijena ovog energenta podstaknut je smanjenjem proizvodnje u Americi gdje je broj naftnih bušotina manji za 83 u odnosu na prošlu godinu, usljed povećanja zaliha nafte u SAD-u na najveći nivo u posljednjih 80 godina. Takođe, Saudijska Arabija je povećala cijene nafte za majsku isporuku u Aziji usljed navodnog povećanja tražnje na tom kontinentu. Predstavnik Libije u OPEC-u izjavio je da bi članice OPEC-a trebale smanjiti proizvodnju nafte za čak 800.000 barela dnevno usljed prezaćinosti tržišta. Prošlosedmićni dogovor između Irana i zapada oko ogranićavanja nuklearne aktivnosti Teherana, mogao bi imati za posljedicu ukidanje sankcija Iranu te distribuciju njihove nafte na već prezasićeno svjetsko tržište.

2.3. Kretanje pojedinih berzanskih indeksa

DAX

S&P500

Nikkei 225

DJIA

3. NAJAVA VAŽNIJIH EKONOMSKIH DEŠAVANJA

Datum	Vrijeme	Valuta	Ekonomski kalendar od 20.04. do 01.05.2015	Očekivanja	Prethodno
20.04.2015	15:45	EUR	ECB Announces Details of QE Purchases		
21.04.2015	11:00	EUR	German ZEW Survey (Economic Sentiment) (APR)	55.3	54.8
22.04.2015	03:30	AUD	Consumer Prices Index (YoY) (1Q)	1.3%	1.8%
	10:30	GBP	Bank of England Minutes		
23.04.2015	10:00	EUR	Markit Eurozone Manufacturing PMI (APR P)	52.6	52.2
	10:00	EUR	Markit Eurozone Services PMI (APR P)	54.5	54.2
	10:30	GBP	Retail Sales (YoY) (MAR)	5.5%	5.1%
24.04.2015	14:30	USD	Durable Goods Orders (MAR)	0.6%	-1.1%
28.04.2015	10:30	GBP	Gross Domestic Product (YoY) (1Q A)		3.0%
	16:00	USD	Consumer Confidence (APR)		101.3
29.04.2015	14:00	EUR	German Consumer Price Index (YoY) (APR P)		
	14:30	USD	Gross Domestic Product (Annualized) (1Q A)		2.2%
	20:00	USD	Federal Open Market Committee Rate Decision		
30.04.2015	11:00	EUR	Euro-Zone Consumer Price Index Estimate (YoY) (APR)		
01.05.2015	00:30	JPY	National Consumer Price Index (YoY) (MAR)		2.2%
	16:00	USD	ISM Manufacturing (APR)		51.5

4. PREGLED VAŽEĆIH KAMATNIH STOPA VODEĆIH SVJETSKIH ZEMALJA

Pregled referentnih stopa	Referentna kamatna stopa	Posljednja promjena	Datum promjene	Naredni sastanak
Evropska centralna banka	0,05%	-0,10%	04.09.2014	03.06.2015
Federalne rezerve SAD	0-0,25%	-0,75%	16.12.2008	29.04.2015
Banka Engleske	0,50%	-0,50%	05.03.2009	11.05.2015
Banka Kanade	0,75%	0,25%	21.01.2015	27.05.2015
Švajcarska nacionalna banka	-0,75%	-0,25%	01.15.2015	18.06.2015
Banka Japana	0,10%	-0,20%	19.12.2008	30.04.2015
Banka za novčane rezerve Australije	2,25%	-0,25%	03.02.2015	05.05.2015